

Aika 24.02.2025, klo 10:00

Paikka Kokoushuone Tammi

Käsiteltävät asiat

- § 17 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 18 **Pöytäkirjan tarkastaminen**
- § 19 **Maakuntajohtajan ajankohtainen katsaus**
- § 20 **Talousarvion 2025 käyttösuunnitelma**
- § 21 **Lausunto valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnoksesta ja ympäristöselostuksesta**
- § 22 **Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitys 2025**
- § 23 **Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevasta lainsäädännöstä**
- § 24 **Lausunto työryhmän mietinnöstä hankintalain uudistamiseksi**
- § 25 **Oikaisuvaatimus koskien Central Baltic -ohjelmasta rahoitetun hankkeen maksatuspäätöstä**
- § 26 **Paikallisen palkkausryhmän perustaminen ja jäsenten nimeäminen**
- § 27 **Maakuntavaltuuston kokousten 2024 päätösten laillisuusvalvonta ja täytäntöönpano**
- § 28 **Includes - Promoting Just and Inclusive Mobility Policies in European Regions - hankkeen käynnistäminen**
- § 29 **Life IP Circwaste - kohti kiertotaloutta -hankkeen päättäminen**
- § 30 **Kuninkoja - helmi kaupungin keskellä -hankkeen päättäminen**
- § 31 **Tieto käyttöön, hiili peltoon -hankkeen päättäminen**
- § 32 **Maakunnan yhteistyöryhmän jäsenmuutokset 2025**
- § 33 **Varsinais-Suomen liiton viraston sulkeminen heinäkuussa 2025**
- § 34 **Viranhaltijapäätökset**
- § 35 **Tiedoksi annettavat asiat**
- § 36 **Kokouksen päättäminen**

Osallistujat

Ville Valkonen, puheenjohtaja
Eeva-Johanna Eloranta, 1. varapuheenjohtaja
Pekka Kuusisto, 2. varapuheenjohtaja
Petra Määttänen, sihteeri
Pauli Aalto-Setälä
Ulla Achrèn
Kimmo Aho
Janina Andersson
Katri Kapanen
Laura Kontu
Silvia Koski
Mari Mikkola
Tomi Nieminen
Juhani Nummentalo
Sami Peltola
Juhani Pilpola
Jaana Reijonsaari-Korsman
Lea Räisänen
Henna Takatalo
Markus Ylis-Junttila
Riikka Leskinen, toimialapäällikkö
Emma Lindqvist, Mv:n II varapuheenjohtaja
Mikael Miikkola, Mv:n puheenjohtaja
Pekka Myllymäki, Mv:n I varapuheenjohtaja
Tarja Nuotio, aluekehitysjohtaja
Satu Parttimaa, Mv:n III puheenjohtaja
Malla Rannikko-Laine, vt. edunvalvontajohtaja
Heikki Saarento, suunnittelujohtaja
Kirsi Stjernberg, viestintäpäällikkö
Jyri Arponen

---

§ 17

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kutsu ja esityslista maakuntahallituksen kokoukseen on toimitettu 18.2.2025. Maakuntahallituksen jäsenten lisäksi kutsu ja esityslista on toimitettu maakuntahallituksen varajäsenille, jotka osallistuvat kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa estynyt ja varsinaisen jäsenen kutsuttua varajäsenen sijaansa, sekä maakuntavaltuuston puheenjohtajille.

Kuntalain 103 §:n 2. momentin mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kuntalain 64 §:n mukaan kuntayhtymästä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnasta on säädetty mainitussa kuntalain pykälässä.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi jäsenille toimitettu esityslista.

---

§ 18

Pöytäkirjan tarkastaminen

Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön 136 §:n mukaan: Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa pöytäkirjanpitäjä toimitielimen puheenjohtajan johdolla. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua toimitielimen jäsentä, jollei toimitelin ole muuta päättänyt. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Maakuntahallitus (mh 23.1.2009 § 31) päätti ottaa käyttöön menettelytavan, jossa pöytäkirja kiireellisiksi arvioitujen pykälien osalta tarkastetaan kokouksessa ja tarkastusmenettely merkitään pöytäkirjaan kyseisen pykälän kohdalle.

Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 31.3.2014 § 37, että pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti seuraavasti:

1. Pöytäkirjanpitäjän varmentama pöytäkirja lähetetään sähköpostitse maakuntahallituksen kokouksen puheenjohtajalle hyväksymistä varten.
2. Puheenjohtaja ilmoittaa sähköpostilla hallintojohtajalle ja hallinnon assistentille pöytäkirjan hyväksymisestään.
3. Puheenjohtajan hyväksymisilmoituksen jälkeen pöytäkirja lähetetään sähköpostilla pöytäkirjan tarkastajille, jotka ilmoittavat sähköpostilla pöytäkirjan tarkastuksesta hallintojohtajalle ja hallinnon assistentille.
4. Pöytäkirjan hyväksymistä koskevat sähköposti-ilmoitukset liitetään pöytäkirjaan ja puheenjohtaja allekirjoittaa tarkastetun pöytäkirjan hallintosäännön 18 §:n mukaisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Ulla Achrénin ja Kimmo Ahon.

§ 19

Maakuntajohtajan ajankohtainen katsaus

Ajankohtainen katsaus.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee ajankohtaisen katsauksen tiedoksi.

---

§ 20

Talousarvion 2025 käyttösuunnitelma

VSLDno-2025-50

Valmistelijat / lisätiedot:

Petra Määttänen, hallintojohtaja, petra.maattanen@varsinais-suomi.fi
Elena Pekonen, talouspäällikkö, elena.pekonen@varsinais-suomi.fi

Liitteet

1 Talousarvion 2025 käyttösuunnitelma

Käyttösuunnitelmassa vuodelle 2025 asetetaan vastuualuekohtaiset tavoitteet ja maakuntahallitus vahvistaa kuntarahoituksen tiliryhmätasolla sekä ohjelma- ja hankerahoituksen toimintakatetasolla (0 euroa).

Maakuntavaltuusto (mv 9.12.2024 § 37) hyväksyi

1. Varsinais-Suomen liiton talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2025–2027.
2. talousarvion 2025 tuloslaskelmassa tilikauden tulos on nettositova maakuntavaltuustoon nähden
3. maakuntahallitus vahvistaa myöhemmin vuoden 2025 talousarvion käyttötalousosan käyttösuunnitelman.

Liiton talousarvio vuodelle 2025 on 127 462 euroa alijäämäinen. Alijäämä suunnitellaan katettavaksi edellisten vuosien ylijäämätililtä.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus vahvistaa Varsinais-Suomen liiton talousarvion 2025 käyttösuunnitelman siten, että käyttötalouden tuottojen ja kulujen sitovuustasot ovat seuraavat:

1. Kuntarahoitteisilla kustannuspaikoilla tiliryhmätaso
2. Ohjelma- ja hankerahoitteisilla kustannuspaikoilla toimintakatetaso (0 euroa)

§ 21

Lausunto valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnoksesta ja ympäristöselostuksesta

VSLDno-2024-556

Valmistelijat / lisätiedot:

Malla Rannikko-Laine, vt. edunvalvontajohtaja, malla.rannikko-laine@varsinais-suomi.fi

Salla Murmann, erikoissuunnittelija, salla.murmann@varsinais-suomi.fi

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta valtakunnalliseksi liikennejärjestelmäsuunnitelmaksi vuosille 2026–2037 sekä sen ympäristöselostuksesta. Lausunnot pyydetään antamaan 5.3.2025 mennessä Lausuntopalvelussa.

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (Liikenne 12) on strateginen suunnitelma Suomen liikennejärjestelmän kehittämiseksi 12 vuodeksi. Suunnitelman laatiminen perustuu maanteistä ja liikennejärjestelmästä annettuun lakiin. Liikenne 12 -suunnitelmassa käsitellään kaikki liikennemuodot, henkilö- ja tavaraliikenne, liikenneverkot, palvelut ja liikennejärjestelmän tukitoimet.

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma hyväksyttiin ensimmäisen kerran vuonna 2021. Suunnitelma tarkistetaan hallituskausittain vaalikauden alkupuolella ja sovitetaan yhteen julkisen talouden suunnitelman kanssa. Suunnitelman päivitystä on tukenut parlamentaarinen työryhmä. Lopullinen Liikenne 12 -suunnitelma annetaan eduskuntaan selontekona syysistuntokauden 2025 aikana.

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma luo tilannekuvan liikennejärjestelmän kehittämistarpeista ja kokoaa yhteen valtion ja kuntien toimenpiteet liikennejärjestelmän kehittämiseksi. Suunnitelmassa esitetään liikennejärjestelmän nykytilaa ja toimintaympäristön muutoksia koskeva arvio, visio liikennejärjestelmän kehittämiseksi vuoteen 2050, valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet sekä toimenpiteet tavoitteisiin pääsemiseksi.

Ensimmäisen valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet saavutettavuus, kestävyys ja tehokkuus ovat luonnoksessa päivitetty. Suunnittelukauden tavoitteiksi on valittu toimiva, turvallinen ja kestävä ja näitä yhdistäviksi näkökulmiksi saavutettavuus, tehokkuus ja resilienssi. Vaikutusarviointia ei ole sisällytetty lausunnoilla olevaan suunnitelmaluonnokseen, vaan se täydentyy lausuntokierroksen jälkeen suunnitelman viimeistelyvaiheessa.

Suunnitelmaan sisältyy valtion rahoitusohjelma. Suunnitelmaluonnos päivittyy vuosille 2026–2029 julkisen talouden suunnitelman mukaisesti. Suunnitelman mukaan vuosiksi 2029–2037 perusväylänpidon rahoitus nousee 450–580 miljoonalla eurolla. Rahoitustaso nousee asteittain vuosittaisesta 1,73 miljardista 1,85 miljardiin euroon. Vuodelle 2026 osoitetaan hallitusohjelman investointiohjelmasta 120 miljoonaa euroa lisärahoitusta.

Väyläverkon kehittämiseen ja parantamiseen rahoitusta ohjataan suunnittelukaudella yhteensä reilu 6 miljardia euroa. Vuosina 2026–2028 rahoitustaso on hallitusohjelman investointiohjelman lisäysten johdosta 602–713 miljoonaa euroa, minkä jälkeen rahoitus laskee asteittain vuoteen 2037 mennessä 425 miljoonaan euroon.

Väylävirasto laatii yhteistyössä ELY-keskusten kanssa erikseen Liikenne 12 -suunnitelman tavoitteet ja strategiset linjaukset, MAL-sopimukset ja alueelliset liikennejärjestelmäsuunnitelmat huomioiden väyläverkon investointiohjelman, suunnitteluohjelman ja perusväylänpidon suunnitteluohjelman.

Suunnitelmaluonnoksesta on laadittu viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) mukainen ympäristövaikutusten arviointi. Ympäristöarvioinnin lisäksi on arvioitu, miten suunnitelmaluonnos vastaa suunnitelmalle asetettuihin tavoitteisiin.

Lausuntokierroksella saatu palaute on tarkoitus huomioida valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman ja ympäristöselostuksen viimeistelyssä.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää antaa liikenne- ja viestintäministeriölle luonnoksesta valtakunnalliseksi liikennejärjestelmäsuunnitelmaksi vuosille 2026–2037 sekä ympäristöselostuksesta seuraavan lausunnon:

Ensimmäisestä valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta 2021–2032 päätettiin keväällä 2021. Liikenne 12 -suunnitelma oli odotettu työväline liikennejärjestelmän kokonaisvaltaiseen tarkasteluun. Ensimmäisen suunnitelman hyväksymisen jälkeen toimintaympäristö on merkittävästi muuttunut. Suunnitelman tavoitteet on päivitetty ja priorisoitu. Tavoitteisiin on perustellusti nostettu turvallisuus, joka tarkoittaa liikenneturvallisuuden lisäksi kokonaisturvallisuutta ja yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuviin uhkiin varautumista. Toimintaympäristön muutoksista huolimatta Liikenne 12 -suunnitelmalla on edelleen merkittävä rooli kestävän liikennejärjestelmän kehittämisessä ja liikenteen päästöjen vähentämisessä. Liikenne 12 -suunnitelman tarkistetut tavoitteet on huomioitu myös tuoreessa Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelmassa.

Liikenne 12 -suunnitelmaluonnos ei edelleenkään sisällä investointeja. Suunnitelma jää irralliseksi konkreettisesta väyläverkon investointiohjelmasta ja sen valmisteluprosessista, mikä heikentää pitkäjänteisen liikennepolitiikan edellytyksiä ja vie suunnitelman uskottavuutta. Suunnitelmaluonnoksesta vielä puuttuvan vaikutustenarvioinnin laadinnassa tulee erityisesti painottaa hankkeiden kustannustehokkuutta, jotta hankkeet priorisoidaan niiden vaikuttavuuden perusteella.

Venäjän hyökkäyssota ja itärajan sulkeutuminen korostavat läntisten yhteyksien merkitystä Suomen ulkomaankaupalle, huoltovarmuudelle ja ihmisten liikkumiselle. Merikuljetukset ja niihin kytkeytyvä logistiikka ovat Suomen ulkomaankaupan perusta ja niiden osuus kaikista ulkomaankaupan kuljetuksista on noussut jo 96 prosenttiin. Rautatiekuljetukset ovat puolestaan vähentyneet 27 prosenttia vuodesta 2021 ja kuljetusvirrat ovat geopoliittisen tilanteen takia suuntautuneet uudella tavalla.

Venäjältä tuodun raakapuu- ja hakevirrat ohjautuvat nyt muista lähteistä, mikä on vahvistanut ja tulevaisuudessa edelleen vahvistaa ulkomaankaupan suuntautumista länteen.

Varsinais-Suomen liitto katsoo, että läntisten yhteyksien merkityksen kasvu on huomioitava liikennejärjestelmän kehittämisen rahoituksessa ja painopisteissä. Tavarankulku, vihreän siirtymän investointien toteutuminen ja sotilaallinen liikkuvuus ovat kaikki riippuvaisia läntisten satamien ja satamien takamaayhteyksien sujuvuudesta. Lounais-Suomen satamien rooli on elintärkeä, mikä korostuu edelleen Suomenlahden konttiliikenteen mahdollisessa häiriötilanteessa. Varsinais-Suomessa satamien kapasiteetin skaalaaminen ylöspäin on mahdollista, mutta edellyttää satamiin johtavien maanteiden E18 Turun kehätien sekä valtateiden 8, 9 ja 10 pullonkaulojen poistamista. Niin sanottu pohjoisen Suomen huoltovarmuusreitti voi parhaassa tapauksessa hoitaa vain marginaalisen osan kriittisestä liikenteestä.

Liikenne 12 -luonnoksessa on tunnistettu Venäjän hyökkäyssodan aiheuttama muutos Suomen turvallisuusympäristössä. Vallitsevassa tilanteessa on tärkeä kehittää liikenneinfrastruktuuria osana integroitumista pohjoismaiseen ja Euroopan kattavaan liikennejärjestelmään. Suomen tulee huomioida lisäksi Naton erityistarpeet ja sotilaallinen liikkuvuus. Tämä edellyttää tiestön ja siltojen parantamista ja satamien infrastruktuurin vahvistamista. Suomen kannattaa aktiivisesti vaikuttaa EU:n uuden rahoituskauden valmistelussa erityisesti liikenteen rahoitukseen ja Verkkojen Eurooppa -rahoitusvälineen (CEF) jatkoon. CEF III:n sotilaallisen liikkuvuuden rahoituksen kriteerit tulee uudistaa vastaamaan Itämeren alueen tarpeita. Nykyiset sotilaallisen liikkuvuuden rahoituskriteerit väylän syvyydestä ja laituripituudesta ovat Itämeren merenkulkuun, mm. Naantalın ja Turun satamiin ylimitoitettuja.

Tärkeä osa läntisten yhteyksien vahvistamista on Länsirata, joka kytkee eteläisen Suomen ja koko Suomen liikennevirrat satamien kautta Länsi-Eurooppaan. Lisäksi osana Suomen kytkeytymistä Eurooppaan (kuvio 4) on selvitystä vaativiin kehitettäviin kansainvälisiin yhteyksiin lisättävä Pohjois-Suomen ja Ruotsin välisten, Merenkurkun kiinteän yhteyden ja Rail Baltica -yhteyden (ns. Eurooppa-tunneli) lisäksi Turku-Tukholma kiinteä yhteys, nykyisten laivayhteyksien kehittämistä unohtamatta. Rajat ylittävä yhteys yhdistää Pohjois-Euroopan kolme pääkaupunkia Helsingistä Turun kautta Tukholmaan sekä Kööpenhaminaan ja on Suomen lyhin ja turvallisin reitti Eurooppaan.

Raskaan liikenteen puhdas siirtymä edellyttää vaihtoehtoisen energian jakeluinfran kehittämistä. Tämä yhdessä hyötyliikenteen tiukan ajo- ja lepoaikasäännöksen kanssa edellyttää hyötyliikenteen palvelu- ja taukopaikkaverkoston kehittämistä ja rahoitusta. Tarve korostuu Varsinais-Suomessa johtuen mm. ulkomaankauppaa palvelevien satamien generoimasta tavaraliikenteestä.

Rahoitus

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman rahoitusohjelmassa painottuu väyläverkon korjausvelan taittaminen, mikä on tärkeää, sillä liikenneverkon keskeiset haasteet liittyvät olemassa olevan liikenneverkon riittävään rahoitukseen ja ylläpitoon.

Tieverkko palvelee kaikkia kansalaisia ja verkon kunnossapito on erityisesti elinkeinoelämän kuljetusten edellytys. Kuljetusten näkökulmasta myös alemman tieverkon rooli on keskeinen.

Pelkästään tiestön osalta korjausvelan pysäyttäminen edellyttää 4000 km päällystysohjelmaa valtakunnallisesti ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen alueella 500 km vuodessa. Suunnitelman mukainen rahoitus mahdollistaa korjausvelan taittamisen vasta vuodesta 2029 alkaen. Perusväylänpidon rahoitustason korotuksesta huolimatta esitetty rahoitustaso on kokonaisuudessaan riittämätön. Erityisesti kehittämisinvestointien rahoitus on liian niukka olemassa oleviin tarpeisiin eikä sitomatonta rahoitusta uusiin hankkeisiin juuri ole. Kilpailu tärkeiden kehittämishankkeiden kesken tulee edelleen kasvamaan.

On kannatettavaa, että väyläverkon kehittämisessä priorisoidaan liikenneverkon strategiseen tilannekuvaan pohjautuen Euroopan laajuisen liikenneverkon pullonkaulat eli TEN-T-asetuksen mukaisten vaatimusten täyttäminen. Varsinais-Suomessa TEN-T-ydinverkkoon kuuluvat Turun ja Naantalin satamat, Turun lentokenttä, E18 ja Turun ja Helsingin välinen raideyhteys. Asetuksen mukaan ydinverkon on oltava asetuksen vaatimusten mukaisessa kunnossa vuoden 2030 loppuun mennessä, joten E 18 Turun kehätien Raisio–Naantali-hanketta on kiirehdittävä.

Suurten raidehankkeiden rahoitus on jätetty valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kehyksen ulkopuolelle. Valtakunnallisesti merkittäviä raidehankkeita ja hankeyhtiöitä on kuitenkin tärkeää tarkastella osana liikennejärjestelmää. Raideliikenteen huoltovarmuuden, turvallisuuden ja tehokkaan kilpailun kannalta on kriittistä säilyttää radat jatkossakin julkisessa omistuksessa hankeyhtiöiden käytöstä huolimatta.

Alueellisen junaliikenteen osalta valtion rahoituskehyksessä tulee huomioida varautuminen henkilöjunaliikenteen ostopalvelusopimuksen uudistamiseen. Nykyinen ostoliikennesopimus liikenne- ja viestintäministeriön ja VR:n välillä on voimassa vuoden 2030 loppuun. Vuosina 2026–2028 kilpailutettavien uusien palvelusopimusten tulee mahdollistaa Etelä-Suomen taajamajunaliikenteen laajentaminen. Varsinais-Suomessa potentiaalisia ovat kaikki ratasuunnat Turusta Saloon, Uuteenkaupunkiin, Naantaliin ja Loimaan kautta Tampereelle. Kytkemällä lähijunat Länsirataan mahdollistetaan täysimääräiset liikenteelliset hyödyt ja maakunnalliset jatkoyhteydet. Turun ja Uudenkaupungin välisen radan peruskorjaus, Raisio–Naantali-radon peruskorjaus ja sähköistys sekä asemainvestoinnit ovat tarpeen alueellisen junaliikenteen toimintaedellytysten kannalta.

Turun lentoasema on Helsinki–Vantaan kentän ohella toinen Suomen EU:n TEN-T-ydinverkon kentistä ja se toimii usean lentoyhtiön varakenttänä. Turku on lisäksi Rajavartiolaitoksen vartiolentolaivueen yksi kolmesta tukikohdasta ja päätukikohta kiinteäsiipisille valvontakoneille ja meripelastuskoptereille. Lentokenttä on merkittävä liikennemuoto Varsinais-Suomen teollisuudelle ja matkailulle. Turun lentoaseman strateginen rooli on tärkeä tunnistaa lentoasemaverkoston uudistamistyön käynnistyessä vuonna 2026. Turusta lentomatkat ovat sopivan mittaisia myös kestävän lentämisen kehittämiseksi lentopolttoaineita koskevan EU-lainsäädännön ja päästökaupan tiukentuessa lähivuosina. Varsinais-Suomen tuoreessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on nostettu esiin edunvalvonnan ja yhteistyön

merkitystä Turun ja lähikenttien välisten lentoyhteyksien sähköistämiseksi (Helsinki, Maarianhamina, Tukholma, Kööpenhamina ja Riika).

Varsinais-Suomen (osana Länsi- ja Etelä-Suomea) alueellisiin erityispiirteisiin tulee Liikenne 12 -suunnitelmassa lisätä laaja saaristoalue ja rautatieinfran korjausvelka, joiden tunnistaminen on liikennejärjestelmän kehittämisessä tärkeää. Saaristoliikenteen palvelutason kehittämisen merkittäviä hallituskauden saavutuksia ovat sopimuskausien pidentäminen maantielauttaliikenteessä ja yhteysalusliikenteessä. Saariston matkailun kehittämistarpeet yhdessä saariston vakituisten ja vapaa-ajan asukkaiden liikkumistarpeiden sekä saariston huoltoliikenteen kanssa tulee huomioida liikennejärjestelmäsuunnitelman saaristoliikenteen rahoituksessa ja saaristolain uudistamisessa. Alueellisen junaliikenteen kehittäminen Varsinais-Suomessa edellyttää kertyneen korjausvelan hoitamista erityisesti asemarakenteiden osalta.

Varsinais-Suomen liitto korostaa, että valtion tulee kantaa pääasiallinen vastuu valtion väyläverkon rahoituksesta. Liikenneverkon mahdollisissa yhteisrahoitteisissa hankkeissa on noudatettava valtakunnallisesti yhtenäisiä periaatteita ja kohdeltava alueita tasapuolisesti. Väyläverkon kehittämishankkeet on jatkossa toteutettava liikenteen kehittämishankkeilla. Maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimukset tulee palauttaa alkuperäiseen rooliinsa kestävän liikenteen ja maankäytön yhteensovittamisen välineenä. Valtion on vältettävä rahoitustaakan vyöryttämistä kunnille, sillä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus on merkittävästi pienentänyt kuntien veropohjaa ja investointikykyä.

Liikenteen rahoituksessa pyrittävä mahdollisimman suureen EU-rahoitusosuuteen. Suomen tulee aktiivisesti edistää EU:n tulevaan rahoituskehyykseen (MFF) 2028–2034 itsenäistä liikenneinfran rahoitusohjelmaa (CEF III) ja huolehdittava, että MFF-kausi palvelee kansallista liikennepolitiikkaa ja TEN-T-pullonkaulojen toteuttamista.

Valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnittelussa ja investointiohjelman laadinnassa tulee ottaa huomioon Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelmiin ja alueella yhteisesti priorisoidut hankkeet ja tavoitteet.

Raideliikenteen kehittämishankkeet

Länsirata
Turku–Uusikaupunki-radon peruskorjaus
Naantali–Raisio-radon peruskorjaus ja sähköistys
Varsinais-Suomen taajamajunaliikenne

Tieliikenteen kehittämishankkeet

E18 Turun kehätie, Naantali–Raisio
Vt 8 Laitilan eritasoliittymä
Vt 9 Lieto asema–Aura leveäkaistatien nelikaistaistus ja ohituskaistat Aura-Loimaa
Kt 52 Salon itäisen ohikulkutien 2. vaihe

Kävelyn ja pyöräilyn kehittäminen

Saariston rengastie: mt 180 Prosvik–Nauvo ja mt 189 Merimasku–Rymättylä
Kt 43 Kodjala–Kalanti

§ 22

Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitys 2025

VSLDno-2024-146

Valmistelijat / lisätiedot:

Salla Murmann, erikoissuunnittelija, salla.murmann@varsinais-suomi.fi

Liitteet

- 1 Suunnitelman kommentit ja muokkaukset 22.1.2025 ja sen jälkeisen kommentoinnin perusteella
- 2 Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelma 2025

Maakunnan liiton tehtävänä on edistää saavutettavuutta, vastata maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön johtamisesta sekä huolehtia liikennejärjestelmäsuunnitelman yhteensovittamisesta maakunnan muiden suunnitelmien sekä valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa. Liikennejärjestelmätyö on lakisäateistä ja jatkuvaa. Maakunnan liikennejärjestelmää suunnitellaan ja toteutetaan osana muuta maankäyttöä ja yhteiskuntaa.

Maakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa määritellään maakunnan, sen asukkaiden ja elinkeinoelämän tulevaisuuden kannalta keskeiset kehittämistarpeet, joiden toteutumista edistetään valtion, kuntien ja sidosryhmien yhteistyönä. Varsinais-Suomessa ja Turun kaupunkiseudulla on laadittu liikennejärjestelmäsuunnitelmia säännöllisin väliajoin koko 2000-luvun ajan.

Nyt valmistuneen päivityksen taustaksi analysoitiin edellisen suunnitelman ([Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelma 2020](#)) jälkeen tapahtuneita ja vahvistuneita yhteiskunnan muutostekijöitä ja niiden vaikutuksia liikennejärjestelmään ([Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelma – ajantasaisuuden arviointi 2024](#)).

Päivitystyössä suunnitelman tavoitteita ja kehittämisteemoja tarkistettiin toimintaympäristön muutosten pohjalta ja toimenpideohjelma tuotiin ajan tasalle. Päivityksen aikana käytiin keskustelua kuntien ja elinkeinoelämän toimijoiden sekä valtion edustajien kanssa. Päivitystyötä on ohjannut ohjausryhmä, jossa on ollut mukana edustaja kaikista 27 kunnasta, Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta, Liikenne- ja viestintävirasto Traficomista, Väylävirastosta sekä Turun kaupunkamarista.

Suunnitelmaa on laadittu samanaikaisesti valtakunnallisen 12-vuotisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) päivityksen kanssa. Suunnitelman laatiminen kytkeytyi myös yhtä aikaa valmisteltuun Turun MAL-kaupunkiseudun MAL-sopimukseen 2024–2035 sekä aiemmin päivitettyyn neljän eteläisen maakunnan yhteiseen [Etelä-Suomen liikennestrategiaan](#).

Suunnitelman taustalla ovat myös Varsinais-Suomen maakuntastrategia ja maakuntakaavat, jotka yhdessä liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa tavoittelevat maakunnan aluekehitystä tukevaa hyvää saavutettavuutta, asukkaiden sujuvaa arkea sekä kestävästi liikennejärjestelmän ja aluerakenteen vahvistamista. Muita lähtökohtia ovat olleet maakunnan ja seutukuntien erityispiirteiden ja tarpeiden tunnistaminen sekä liikennejärjestelmän toimivuutta, kestävyttä ja turvallisuutta koskevien tavoitteiden edistäminen.

Turun MAL-kaupunkiseudulla Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelmaa tarkentaa Turun MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelma, joka päivitetään vuosina 2025–2026 samanaikaisesti kaupunkiseutusuunnitelman (ent. rakennemalli) päivitystyön kanssa. Suunnitelma tullaan laatimaan MAL-sopimukseen kirjatusti TEN-T-asetuksen mukaisena kestävästä kaupunkiliikkumisesta suunnitelmana (SUMP).

Asia esitellään kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus hyväksyy Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman.

§ 23

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevasta lainsäädännöstä

VSLDno-2025-35

Valmistelijat / lisätiedot:

Malla Rannikko-Laine, vt. edunvalvontajohtaja, malla.rannikko-laine@varsinais-suomi.fi

Maiju Oikarinen, erikoissuunnittelija, maiju.oikarinen@valonia.fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö on valmistellut hallinnonalan virastouudistusta koskevan lakiehdotuksen, jonka lausuntokierros oli avoinna 13.12.2024–31.1.2025. Lakiluonnoksessa muun muassa esitetään, että Taiteen edistämiskeskus (Taike) ja Kansallinen audiovisuaalinen instituutti (KAVI) yhdistetään uudeksi Kulttuurivirastoksi. Uudistus vaikuttaa taiteen ja kulttuurin valtiollisiin hallintorakenteisiin, rahoitukseen ja päätöksentekoon.

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi 30.1.2025 annetun lausunnon opetus- ja kulttuuriministeriön virastouudistusta koskevasta lainsäädännöstä:

Varsinais-Suomen liitto tarkastelee opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaa lakiehdotusta erityisesti alueellisen ja kielellisen tasa-arvon sekä taiteen autonomian näkökulmasta.

Nykyisessä lainsäädännössä alueellisuus on turvattu muun muassa Taiken aluetoimipisteillä sekä alueellisten ja kielellisten näkökulmien huomioimisella päätöksenteossa. Esitetystä lakiluonnoksesta nämä kirjaukset puuttuvat, mikä voi heikentää alueellisten toimijoiden osallisuutta sekä kulttuuripalveluiden saatavuutta eri puolilla Suomea.

Alueelliset asiantuntijapalvelut ja yhteistyöverkostot ovat olleet keskeisiä kulttuurin ja taiteen edistämisessä. Niiden merkitys on erityisen suuri pienemmille kunnille, joilla ei välttämättä ole omia resursseja kulttuurin kehittämistyöhön. Uudistuksessa tulee varmistaa, että alueellinen näkökulma sekä kielellinen tasa-arvo säilyvät keskeisenä osana päätöksentekoa ja asiantuntijatoimintaa.

Lisäksi tulee taata, että päätöksenteko on riippumatonta ja läpinäkyvää ja taiteen autonomian suojamekanismit sisällytetään uuteen lakiin. Ilman lakikirjausta vertaisarvioinnin periaatteista on riski, että päätöksentekojärjestelmä muuttuu hallinnolliseksi ja ”käsivarren mitan” periaate hälvenee.

Varsinais-Suomen liitto esittää, että:

- lakiin sisällytetään alueellisen ja kielellisen tasa-arvon huomioiminen taiteen ja kulttuurin päätöksenteossa, rahoituksessa ja asiantuntijaelimissä.

-
- taiteen autonomian, riippumattoman päätöksenteon ja vertaisarvioinnin takaamiseksi lakiin tulee kirjata täsmällisemmin taide- ja kulttuurineuvoston sekä asiantuntijapankin ja -paneelien roolit ja nimeämisen periaatteet. Valinnan tulee perustua taiteen ja kulttuurin ammattilaisten kuulemiseen.

Tasapuolinen kulttuuripolitiikka edellyttää, että jokaisella on yhdenvertaiset mahdollisuudet toimia, kehittää ja vaikuttaa taiteen ja kulttuurin kentällä sijainnista tai äidinkielestä riippumatta.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee saaneensa asian tiedoksi.

§ 24

Lausunto työryhmän mietinnöstä hankintalain uudistamiseksi

VSLDno-2025-68

Valmistelijat / lisätiedot:

Petra Määttänen, hallintojohtaja, petra.maattanen@varsinais-suomi.fi

Työ- ja elinkeinoministeriön luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta on lausuntokierroksella. Lausunnot on pyydetty 11.3.2025 mennessä. Maakuntien liitoilta ei ole pyydetty erikseen lausuntoa, mutta pyynnössä todetaan, että lausuntoja voivat antaa myös muut kuin pyynnön saaneet.

Ehdotetuilla muutoksilla on merkittäviä vaikutuksia kuntakenttään sekä kuntayhtyminä myös maakunnan liittojen toimintaan. Maakuntien liitot ovat valmisteelleet yhteistä lausuntoa työryhmämietinnöstä hallituksen esitykseksi mainittujen lakien muuttamisesta. Lausunto annetaan lausuntopalvelussa vastaamalla siellä esitettyihin kysymyksiin. Maakuntien liittojen yhteinen lausunto perustuu kuudentoista maakunnan aiemmin esittämään yhteiseen kannanottoon työryhmämietinnöstä.

Hankintayksiköitä edustavia lausunnonantajia pyydetään lausumaan erityisesti mietinnön lakiehdotusten vaikutuksista hankintayksiköiden hallinnolliseen taakkaan, palvelujen järjestämistapoihin sekä käytännön hankintatoimeen. Lisäksi lausunnonantajilta pyydetään näkemyksiä mietinnön ehdotusten vaikutuksista sekä näkemystä mietinnön vaikutusarviointia koskevasta luvusta.

Lait on tarkoitettu tulevan voimaan 1.1.2026.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää, että Varsinais-Suomen liitto antaa yhteisen lausunnon 16 maakunnan liiton ja Kuntaliiton kanssa työryhmämietinnöstä hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi.

Lausuntopyyntö: Työryhmämietintö hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi

Esityksen yleiset tavoitteet ja päämäärät

Mitä mieltä olette esityksen yleisistä tavoitteista ja päämääristä?

Saavutetaanko esityksellä hallitusohjelman yleiset tavoitteet säästöistä ja kilpailun lisäämisestä?

15.1.2025 lausunnonlle tullut hallituksen lakiesitys hankintalain ja erityisalojen hankintalain muuttamisesta uhkaa kuntapalvelujen tuottamista eri puolilla Suomea.

Esimerkiksi jätehuollon, ateria- ja ICT-palvelujen, puhtaus- ja kunnossapitopalvelujen sekä muiden tukipalvelujen yhtiöt jouduttaisiin uuden lain myötä purkamaan ja rakentamaan uudelleen. Tällä esityksellä ei synny tavoiteltuja säästöjä julkiselle puolelle, vaan se pikemminkin aiheuttaa lisäkustannuksia. Esitys ei myöskään automaattisesti lisää kilpailua.

Sidosyksiköiden käytön rajoittaminen

Mitä mieltä olette esityksessä ehdotetusta sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevasta vaatimuksesta?

Onko se mielestänne tarkoituksenmukainen ja toteuttamiskelpoinen?

Kuntaliitto ja lausunnossa mukana olevat maakuntien liitot esittävät, että 10 prosentin kategorisesta vähimmäisomistusvaatimuksesta tulee luopua tai vähintään säätää mahdollisuus poiketa siitä. Omistusosuusvaatimuksessa tulisi ottaa huomioon toimialakohtaiset, alueelliset sekä omistajakohtaiset erot ja muut painavan julkisen intressin huomioon ottavat erityispiirteet. Lisäksi muutoksille esitettyjen siirtymäaikojen tulee olla merkittävästi pidempiä kuin hallituksen esityksessä.

Samaan aikaan toteamme, että in house -yhtiöitä tulee käyttää vain, kun omistajat pystyvät määräämään yhtiön suunnasta. Mielestämme on tärkeää puuttua ilmielviin in house -järjestämisen väärinkäyttöihin, mutta hyvin toimivaa, pitkäjänteistä ja satoja yhtiöitä koskevaa järjestelmää ei tule romuttaa yksittäisten tapausten perusteella.

Hallitus esittää ohjelmansa mukaisesti kuntien sidosyhtiöiden käyttöä koskevia rajoituksia, joiden mukaan sidosyksikön omistajakunnilla tulisi olla vähintään 10 prosentin mekaaninen omistusosuus. Sidosyksikkö on hankintalain mukainen, Suomessa ja Euroopassa yleinen sekä toimivaksi ja tehokkaaksi havaittu tapa järjestää kuntien ja hyvinvointialueiden toimintoja. Sidosyksikköhankinnalla tarkoitetaan tilannetta, jossa esimerkiksi kunta ostaa palveluja yhdessä muiden kuntien kanssa omistamaltaan yhtiöltä.

Esityksen mukaisena hankintalaistamme tulisi Euroopan tiukimpia. Se vaikeuttaisi erityisesti pienten ja keskisuurten kuntien toimintaa sekä kuntien yhteistyötä maakunnallisesti ja seudullisesti ja estäisi käytännössä valtakunnallisten kuntaomisteisten yhtiöiden toiminnan. Lakiesitys vaikeuttaa ja jopa vaarantaa lakisääteisten tehtävien asianmukaisen hoitamisen, kun lakimuutoksella rikottaisiin toimivat palveluiden yhdessä järjestämisen rakenteet. Vähimmäisomistusprosentti on perusteeton ja kohtelee eri kokoisia kuntia perusteetta eriarvoisesti.

Minkälaisia vaikutuksia esitetyllä sidosyksiköiden omistusosuuden vähimmäisvaatimuksella mielestänne on?

Erilaisilla kunnilla on erilaiset resurssit, tarpeet ja mahdollisuudet palveluiden tuottamiseen. Siksi myös sidosyksiköiden hyödyntämisessä palveluiden tuottamisessa on suurta vaihtelua. Sidosyksiköiden kautta tuotetut tai hankitut palvelut ovat varsinkin pienemmille kunnille taloudellinen ja kestävä tapa järjestää palvelut yhdessä muiden kuntien kanssa. Kuten KKV:n selvityksessä on todettu, esitetyn 10 prosentin vähimmäisomistusosuuden seuraukset kohdistuisivat erityisesti pieniin ja

keskisuuriin kuntiin. Myös suurille kaupungeille uudistus aiheuttaisi paljon lisätyötä ja -kustannuksia, vaikka niillä onkin paremmat mahdollisuudet, osaamista ja resursseja palveluiden uudelleenorganisoimiseen.

Jos sidosyksiköitä koskeva muutos toteutetaan esitetyllä tavalla, mitä toimenpiteitä ja niistä aiheutuvia kustannuksia muutos todennäköisesti aiheuttaisi edustamanne organisaation eri toimialojen kannalta ja yleisesti?

Uudistuksen hyödyt ovat epäselvät ja epäsuhdassa palveluiden uudelleenjärjestelystä aiheutuvaan työhön ja kustannuksiin. Lain valmistelun aikana ei ole selvitetty esityksen taloudellisia vaikutuksia kuntiin tai muihinkaan toimijoihin. Uudistuksen kertaluonteiset kustannukset, jotka syntyisivät yhtiöiden ja palveluiden purkamisesta ja uudelleen organisoitumisesta, ovat suuret. Lisäksi uudistuksella olisi jatkuvaluonteisia kustannusvaikutuksia kunnille, kun niiden neuvotteluvoima ja keskittämisestä saadut edut vähenisivät.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) on arvioinut selvitykseensä perustuen, että uudistus todennäköisesti nostaisi kustannuksia julkisella sektorilla, koska siinä ei huomioida riittävästi eri toimialojen, alueiden ja erilaisten hankintayksiköiden ja sidosyksiköiden eroja.

Mitä toimenpiteitä organisaationne aikoo sidosyksikön omistajana tehdä vähimmäisomistusrajaa koskevan sääntelyn seurauksena (esimerkiksi jatkuuko toiminta markkinaehtoisena, puretaanko yhtiö, pilkotaanko yhtiö, ryhdytäänkö muihin toimenpiteisiin?)

Minkälaisia taloudellisia tai muita hyötyjä muutoksesta todennäköisesti seuraisi?

Ovatko esitetyt sidosyksiköitä koskevat siirtymäajat mielestänne riittävät?

Kuinka paljon aikaa muutoksiin tarvitaan?

Sidosyksiköitä koskevat siirtymäajat eivät ole riittävät.

Turvallisuus ja huoltovarmuus

Vastaako esitys turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeviin tarpeisiinne?

Onko esitetty muutos riittävä keino varmistaa turvallisuuden toteutuminen hankinnan elinkaaren aikana ottaen huomioon EU-hankintadirektiivien reunaehdot, sekä muu turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeva sääntely?

Sidosyksiköiden käytön rajaaminen on merkittävä myös varautumisen ja huoltovarmuuden näkökulmasta. Markkinaehtoisten palveluiden saatavuus vaihtelee alueittain ja loppukädessä kunnalla on lakisääteinen velvoite järjestää palvelut myös tilanteissa, joissa markkinaehtoista palvelua ei ole saatavilla. Kuntien omistamat, sidosyksikkönä toimivat yhtiöt ovat keskeisiä varautumisen näkökulmasta, koska palveluita tulee tuottaa myös tilanteissa, joissa se ei olisi yksityisen sektorin näkökulmasta kannattavaa.

Muut huomiot

Yhteisen kannanoton ovat antaneet

Suomen Kuntaliitto

Etelä-Karjalan liitto

Etelä-Pohjanmaan liitto

Etelä-Savon liitto

Hämeen liitto
Kainuun liitto
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Suomen liitto
Kymenlaakson liitto
Lapin liitto
Pirkanmaan liitto
Pohjanmaan liitto
Pohjois-Karjalan liitto
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon liitto
Päijät-Hämeen liitto
Satakuntaliitto
Varsinais-Suomen liitto

§ 25

Oikaisuvaatimus koskien Central Baltic -ohjelmasta rahoitetun hankkeen maksatuspäätöstä

VSLDno-2023-250

Valmistelijat / lisätiedot:

Merike Niitepõld, Managing Authority, merike.niitepold@varsinais-suomi.fi

Varsinais-Suomen liitto toimii Central Baltic -ohjelman hallintoviranomaisena. Hallintoviranomaisena Varsinais-Suomen liitto todentaa ja maksaa hankkeen päähakijalle EAKR-rahoitusosuuden. Maksatuspäätökset ovat hallintovastaavan (Head of Managing Authority, Merike Niitepõld) viranhaltijapäätöksiä ja ne perustuvat hallintosäännön 27 §:ään.

Varsinais-Suomen liitto on vastaanottanut Central Baltic -ohjelmasta rahoitetun NBSCALE-hankkeen päähakijalta Business Turku Oy Ab oikaisuvaatimuksen 30.12.2024. Oikaisuvaatimus liittyy hallintoviranomaisen tekemään maksatuspäätökseen 16.12.2024 no 93/2024 ja koskee matkapalvelujen kilpailutusmenettelyä.

Hankkeen kansallisen valvonnan yhteydessä on ruotsalaisen partnerin, Movexum, edellä mainitun kilpailutuksen kustannus (kokonaisuudessaan 15 610,43 EUR, josta 7 340,60 EUR yllä mainitulla maksatuspäätöksellä) todettu kokonaisuudessaan tukikelvottomaksi. Kustannus on hylätty Ruotsin valvojan maksatuspäätöksessä, koska kansallista kilpailutuslainsäädäntöä ei ole noudatettu. Kilpailutusasiakirjoissa ja laaditussa sopimuksessa hankinnan kestoa ei ole määritelty, ja viitearvona käytetyn summan edellyttämää menettelyä ei ole käytetty. Molemmat seikat johtavat siihen, ettei kilpailutusta voida katsoa tehdyn määräysten mukaisesti.

Ruotsin kansallinen valvoja on vähentänyt tukikelvottomat kustannukset EU-laajuisen kilpailutusmenettelyvirheitä ja niiden vähennyksiä koskevan ohjeistuksen mukaisesti, kuten ohjelmamanuaalissa edellytetään. Hallintoviranomaisen maksatuspäätös on sisältänyt Ruotsin kansallisen valvojan tekemän vähennyksen.

Päähakija esittää oikaisupyynnössään, että hallintoviranomainen

1. Perehtyy päähakijan toimittamaan selvitykseen.
2. Sallii Movexumin toimittaa mahdollisesti vielä tarvittavat selvitykset.
3. Harkitsee uudelleen päätöstään vähentää matkakustannukset ja sisällyttää vähennetyt kustannukset maksatukseensa.

Hallintoviranomainen toteaa, että

1. Hallintoviranomainen on perehtynyt päähakijan ja Movexumin toimittamaan selvitykseen liitteineen.
2. Asiassa ei ole syytä pyytää lisää aineistoja; Ruotsin valvojalle ja hallintoviranomaiselle toimitetut liitteet antavat hyvän käsityksen asioiden kulusta.

Movexum tuo esille huolensa kahdesta asiasta:

ALV-raportoinnin menettelyt – hallintoviranomainen toteaa, ettei tämä ole oikaisuvaatimuksen kannalta oleellinen asia. ALV-raportointi ei ole vaikuttanut kustannusten tukikelpoisuuteen, eikä valvoja tai hallintoviranomainen ole antanut asiassa sitovaa ohjeistusta.

Matkakustannusten kilpailutus – hallintoviranomainen toteaa, että sille on toimitettu samat tiedot, jotka Ruotsin valvojalla (valvontaa tekevä henkilö sekä lakimies) on ollut käytettävissä. Nyt ei ole siis annettu uutta tai täydentävää tietoa.

Vähennyksen perusteena on käytetty laskutapaa, jolla hankkeen enimmäisarvo on määriteltä. Tämä on koostunut neljän vuoden enimmäispituudesta ja 600 000 SEK vuosikustannuksesta.

Movexum esittää, näistä seuraavaa:

- Kilpailutusta ja sopimusta ei ole tarkoitettu neljän vuoden pituiseksi, vaan 2+1 vuotta. Tämä määrittely on vahingossa jäänyt mainitsematta sopimuksessa.

- 600 000 SEK vuosikustannus ei ole tosiasiallinen arvioitu vuotuinen kustannus, vaan palveluntarjoajan asiakkaidensa kategorisointia varten käyttämä viitteellinen summa.

3. Hallintoviranomainen on tarkastellut esitetyt perustelut vähentää matkakustannukset, päähakijan sekä Movexumin toimittamat selvitykset sekä komission ohjeistuksen kilpailutuksiin liittyvistä korjauksista. Movexumin selvityksissä ei kiisteta, että kansallisen valvojan tekemät havainnot pitävät paikkansa. Siksi on kiistatonta, ettei kaikkia määräyksiä ole noudatettu. Kiistanalaista on, miten vakavia nämä puutteet ovat. Hallintoviranomainen toteaa, että vaikka Movexumin selvitykset ovat ymmärrettäviä, ne eivät muuta sitä tosiasiaa, että kilpailutuksiin liittyvä lainsäädäntö ja ohjeistukset ovat tiukkoja ja niitä on noudatettava. Tästä syystä hallintoviranomainen ei korjaa päätöstään eikä sisällytä vähennettyjä kustannuksia maksatukseensa.

Oheismateriaali:

- 1) Maksatuspäätös NBSCALE
- 2) Oikaisuvaatimus maksatuspäätöksestä
- 3) Oikaisuvaatimuksen liite

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää hylätä Business Turku Oy Ab:n oikaisuvaatimuksen (30.12.2024) seuraaviin asiakohtiin perustuen:

1. Ohjelman ohjeistus hanketoteuttajille (Programme Manual v 5.0) edellyttää, että ostopalvelut on tehtävä asianmukaisia lakeja noudattaen. Tässä tapauksessa menettelyssä on ollut virheitä ostopalvelun ja siitä tehdyn sopimuksen keston ja koon määrittelyssä. Molemmat virheet ovat merkittäviä hankintalain kannalta.

2. Vähennys on tehty soveltaen komission kilpailutusmenettelyvirheitä ja niiden vähennyksiä koskevan ohjeistuksen mukaisesti, kuten ohjelmamanuaalissa todetaan (Programme Manual v 5.0, s. alaviite, "Brussels, 14.5.2019 C(2019) 3452 final" (Commission Decision of 19.12.2013 on the setting out and approval of the guidelines for determining financial corrections to be made by the Commission to expenditure financed by the Union under shared management, for non-compliance with the rules

---

on public procurement).

Asian kiireellisyyden vuoksi pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta jo kokouksessa.

---

§ 26

Paikallisen palkkausryhmän perustaminen ja jäsenten nimeäminen

VSLDno-2025-81

Valmistelijat / lisätiedot:

Petra Määttänen, hallintojohtaja, petra.maattanen@varsinais-suomi.fi

Kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) palkkausjärjestelmä muuttuu nykyisestä tehtävän vaativuuden arviointijärjestelmästä tasopalkkajärjestelmään 1.2.2025 lukien. Uusi palkkausjärjestelmä tulee viedä käytäntöön viimeistään 30.9.2025 mennessä. Kuntien ja kuntayhtymien on perustettava palkkausjärjestelmän käyttöönottoa varten paikallinen palkkausryhmä 1.2.2025 alkaen, joka valmistelee mahdolliset paikalliset tasokriteerit, tasokuvaukset sekä osaamisen ja vastuun soveltamisohjeet, mutta myös seuraa palkkausjärjestelmän käyttöönoton etenemistä. Palkkausryhmässä tulee olla sekä työnantajan että henkilöstön edustajia.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää, että

1. Varsinais-Suomen liittoon perustetaan paikallinen palkkausryhmä 1.2.2025 alkaen ja
2. palkkausryhmään nimetään pääsopijajärjestöjen edustajat Esa Höglblom, Arttu Koskinen, Liisa Harjula, Heli Mäkynen ja työnantajan edustajana Petra Määttänen. Kokoonpano vastaa liitossa toimivaa henkilöstöryhmää. Palkkausryhmän varsinaisen kokoonpanon lisäksi valmistelussa kuullaan tarpeen mukaan esihenkilöitä ja muita asiantuntijoita.

---

§ 27

Maakuntavaltuuston kokousten 2024 päätösten laillisuusvalvonta ja täytäntöönpano

VSLDno-2025-42

Valmistelijat / lisätiedot:

Petra Määttänen, hallintojohtaja, petra.maattanen@varsinais-suomi.fi

Kuntalain 39 §:n 2. momentin mukaan kunnanhallituksen tulee vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus katsoo, että maakuntavaltuuston kokousten 4.3., 10.6. ja 9.12.2024 päätökset eivät ole syntyneet virheellisessä järjestyksessä, maakuntavaltuusto ei ole ylittänyt toimivaltaansa ja päätökset eivät muutoin ole lainvastaisia, jolloin niiden toimeenpanemisella ei ole estettä ja päättää panna täytäntöön maakuntavaltuuston 4.3., 10.6. ja 9.12.2024 tekemät päätökset:

§ Toimenpiteet

- 1 Kokouksen avaaminen
- 2 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- 3 Kokousasiain esittelyjärjestyksen hyväksyminen
- 4 Pöytäkirjantarkastajien valitseminen
- 5 Ääntenlaskijain valitseminen
- ei toimenpiteitä
- 6 Maakuntajohtajan virantäyttöön liittyvän hakuajan jatkaminen ja suostumusmenettelyn käyttöönotto
- maakuntahallitukselle valmisteltavaksi
- 7 Valtuustoryhmän tai valtuutetun aloitteet
- ei toimenpiteitä
- 8 Valtuutetun kyselyt
- ei toimenpiteitä
- 9 Muutoksenhakuohjeet ja kokouksen päättäminen
- ei toimenpiteitä
- 10 Kokouksen avaaminen
- 11 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- 12 Kokousasiain esittelyjärjestyksen hyväksyminen
- 13 Pöytäkirjantarkastajien valitseminen

-
- 14 Ääntenlaskijain valitseminen
- ei toimenpiteitä
  - 15 Salon kaupungin päätös maakuntavaltuuston jäsenen valitsemisesta
- ei toimenpiteitä
  - 16 Maakuntavaltuuston puheenjohtajan valitseminen
- ei toimenpiteitä
  - 17 Maakuntajohtajan viran täyttö
- ei toimenpiteitä
  - 18 Maakuntavaltuuston 3. varapuheenjohtajan valinta
- ei toimenpiteitä
  - 19 Lausunto koskien arviointikertomuksessa 2022 esitetyt toimenpiteet
- ei toimenpiteitä
  - 20 Toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2023
- ei toimenpiteitä
  - 21 Arviointikertomus vuodelle 2023
- maakuntahallitukselle valmisteltavaksi
  - 22 Vuoden 2023 tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen
- ei toimenpiteitä
  - 23 Varsinais-Suomen maakuntakaavan päivityksen laatiminen
- maakuntahallitukselle valmisteltavaksi
  - 24 Maakunnan tila kevät 2024 -katsaus
- ei toimenpiteitä
  - 25 Valtuustoryhmän tai valtuutetun aloitteet 2023
- ei toimenpiteitä
  - 26 Valtuustoryhmän tai valtuutetun aloitteet
- ei toimenpiteitä
  - 27 Valtuutetun kyselyt
- ei toimenpiteitä
  - 28 Muutoksenhakuohjeet ja kokouksen päättäminen
- ei toimenpiteitä
  - 29 Kokouksen avaaminen
  - 30 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
  - 31 Kokousasiain esittelyjärjestyksen hyväksyminen
  - 32 Pöytäkirjantarkastajien valitseminen
  - 33 Ääntenlaskijain valitseminen
- ei toimenpiteitä
  - 34 Ajankohtainen katsaus maakuntavaltuustolle
- ei toimenpiteitä

-
- 35 Maakuntahallituksen varajäsen Mikael Miikkolan ero maakuntahallituksen varajäsenyydestä
- ei toimenpiteitä
- 36 Lausunto koskien arviointikertomuksessa 2023 esitettyjä toimenpiteitä
- ei toimenpiteitä
- 37 Talousarvio 2025 ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelma
- ei toimenpiteitä
- 38 Maakunnan tila syksy 2024
- ei toimenpiteitä
- 39 Luettelo toimivallan siirtämispäätöksistä 2023
- ei toimenpiteitä
- 40 Sidonnaisuusilmoitukset ja sidonnaisuusrekisteri
- ei toimenpiteitä
- 41 Valtuustoryhmän tai valtuutetun aloitteet
- maakuntahallitukselle valmisteltavaksi
- 42 Valtuutetun kyselyt
- ei toimenpiteitä
- 43 Muutoksenhakuohjeet ja kokouksen päättäminen
- ei toimenpiteitä

§ 28

Includes - Promoting Just and Inclusive Mobility Policies in European Regions -hankkeen käynnistäminen

VSLDno-2025-90

Valmistelijat / lisätiedot:

Riikka Leskinen, toimialapäällikkö, riikka.leskinen@valonia.fi

Valonia/Varsinais-Suomen liitto on saanut myönteisen rahoituspäätöksen hankkeelle Includes - Promoting Just and Inclusive Mobility Policies in European Regions. Interreg Europe – rahoitusohjelmasta. Hankkeen päätoteuttaja on Turun ammattikorkeakoulu ja muita partnereita Budabest (Unkari), Heraklion (Kreikka), Seine-Saint-Denis (Ranska), Bologna (Italia) sekä Brno (Tsekki).

Varsinais-Suomen ja Turun seudun liikennejärjestelmätyn yhtenä tavoitteena on edistää hyvää saavutettavuutta ja asukkaiden sujuvaa arkea. Alueellisen liikennesuunnittelun haasteena on, että keinoja heikommassa asemassa olevien tienkäyttäjien - kuten pienten lasten kanssa liikkuvien, ikääntyneiden tai vammaisten - tarpeiden huomioimiseen ei ole tehokkaita keinoja. On kuitenkin tunnustettu tarve sisällyttää sosiaalinen kestävyys ja saavutettavuuden tasapuolisuus myös paremmin alueelliseen liikennesuunnitteluun.

Hankkeen tavoitteena on suunnitella työkaluja ja indikaattoreita, joiden avulla heikommassa asemassa olevia tienkäyttäjiä pystytään ottamaan paremmin huomioon alueellisessa liikennejärjestelmätyn. Työkaluja kehitetään mm. haastattelemalla asukkaita heidän liikenteessä kohtaamistaan arkipäivän haasteista ja keskustelemalla muiden kaupunkien ja alueiden kanssa siitä, miten ne ovat pystyneet ottamaan erityisryhmät huomioon liikennesuunnittelussa.

Hanke vastaa Varsinais-Suomen maakuntasuunnitelman toimenpiteisiin:

- 13. Huolehditaan, että maakunnassa ja maakunnasta liikkuminen on sujuvaa.
- 17. Rakennetaan varsinaissuomalaisen osallisuuden toimintamalleja, jotka tukevat aktiivista kansalaisuutta ja yhteisöllisyyttä,
- 30. Vahvistetaan julkisen sektorin vuorovaikutusosaamista ja toteutetaan kokeiluja, jotka tukevat tekemisen demokratiaa myös kausiasukkaat huomioiden.

Hankkeen kesto on 1.3.2025–30.4.2029. Koko hankkeen budjetti on noin 1 700 000 €, josta Valonian/ Varsinais-Suomen liiton osuus on 176 900 €. Omarahoitusosuus on 20 % eli 35 380 €. Hankkeelle haetaan kansallista vastinrahaa, joka on enintään 70 % omarahoitusosuudesta.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää

1. käynnistää Includes - Promoting Just and Inclusive Mobility Policies in European Regions – hankkeen,

-
2. perustaa hankkeelle omakatteisen kustannuspaikan, jonne omarahoitusosuus siirretään vuosittain
  3. että hankkeen tilivelvollinen on suunnittelujohtaja, joka myös allekirjoittaa hankkeeseen liittyvät sopimukset ja sitoumukset.

---

§ 29

Life IP Circwaste – kohti kiertotaloutta -hankkeen päättäminen

VSLDno-2023-42

Valmistelijat / lisätiedot:

Heikki Saarento, suunnittelujohtaja, heikki.saarento@varsinais-suomi.fi

CIRCWASTE – Kohti kiertotaloutta oli seitsenvuotinen hanke, joka edisti materiaalivirtojen tehokasta käyttöä, jätteen synnyn ehkäisyä ja materiaalien kierrätystä. Hanke toteutettiin vuosina 2016–2023. Hankkeessa vietiin eteenpäin kiertotalouden käytännön toimenpiteitä yhteistyössä laajan toimijaverkoston kanssa. Samalla edistettiin valtakunnallisen jätehuoltosuunnitelman toteutumista.

Hankkeessa toteutettiin lähes 20 pilottihanketta, jotka tuottavat konkreettisia tuloksia. Esimerkkejä osahankkeista olivat mm. kierrätyspuistojen ja uusien kierrätystoimintojen kehittäminen, muovijakeiden uudelleenhyödyntäminen, ylijäämäruuan jakelun kehittäminen, biokaasun tuotanto, älykkäät hallintajärjestelmät ja teollisten symbioosien luominen. Varsinais-Suomen alueella toteutettuja konkreettisia demonstraatioita olivat mm. tilakoon biokaasutuotannon edistäminen (Turun amk), ruokahävikin vähentäminen (Luonnonvarakeskus) sekä Kiertomaa Oy:n Saramäen maa-ainepuiston kehittäminen.

Hankkeessa laadittiin alueelliset toimintalinjaukset valtakunnallisen jätehuoltosuunnitelman toteutukseen ja seurantaan yhteistyössä jätehuollon kunnallisten toimijoiden, valvontaa suorittavien viranomaisten ja yritysten kanssa. Lisäksi tuotiin esille jätehuollon edistämismahdollisuuksia ja tavoitteita sekä osoitettiin jätehuollon tutkimuksellisia tarpeita alueen korkeakouluille ja yrityksille.

Valtakunnalliseen hankkeeseen osallistui 20 kumppania ja 10 osarahoittajaa. Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakunnat muodostivat Lounais-Suomen ydinalueen. Muita ydinalueita olivat Pohjois- ja Etelä-Karjala sekä Keski-Suomi. Hankkeeseen osallistui ydinalueiden maakunnan liittoja, kuntia, tutkimuslaitoksia, korkeakouluja ja yrityksiä. Valonia ja Varsinais-Suomen liitto toimivat hankkeen alueellisena (Lounais-Suomi) koordinaattorina. Hankkeen kansallinen koordinaattori oli SYKE.

Hankekokonaisuus tarjosi merkittävän lisäresurssin alueellisen kiertotaloustyön jatkuvuuden turvaamiselle, jota oli liitossa toteutettu mm. luonnonvarafoorumityön muodossa. Hankkeessa päivitettiin Lounais-Suomen kiertotalouden tiekartta, jossa määritellään kuntien keskeiset kiertotalouden tavoitteet sekä konkreettiset toimenpiteet niiden saavuttamiseksi.

Hanke sai suuren osan rahoituksesta Euroopan komission LIFE-ohjelmasta. Hankkeen toteutuneet kokonaiskustannukset olivat 802 270 €. Varsinais-Suomen liiton / Valonian omarahoitusosuus oli 310 993 €, josta omalla työllä katettavan omarahoituksen osuus oli 310 993 € ja tuen osuus oli 472 187 €. Hankkeen kustannuspaikalle jäi hankkeen päättyessä alijäämää 19 089,30 €. Alijäämän syynä oli se, että omarahoitusosuutta osoitettiin hankkeelle liian vähän ja yleiskulujen budjetti ylittyi.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi Life IP Circwaste – kohti kiertotaloutta - hankkeen tulokset sekä kattaa hankkeen kustannuspaikalla 7017 olevan alijäämän Luonnonvarafoorumityössä kertyneellä ylijäämällä.

§ 30

Kuninkoja - helmi kaupungin keskellä -hankkeen päättäminen

VSLDno-2023-281

Valmistelijat / lisätiedot:

Riikka Leskinen, toimialapäällikkö, riikka.leskinen@valonia.fi

Maakuntahallitus päätti 27.1.2025 § 10 Kuninkoja - Helmi kaupungin keskellä -hankkeen päättämisestä. Esityslistan päätösehdotukseen ja siten myös päätökseen oli jäänyt väärän hankkeen tiedot. Maakuntahallituksen päätös tulisi kumota ja tehdä asiassa uusi päätös.

Turun kaupunki ja Valonia/Varsinais-Suomen liitto toteuttivat yhteistyössä Kuninkoja – Helmi kaupungin keskellä –hankkeen 1.4.2023–31.10.2024 välisenä aikana.

Kuninkoja sivuhaaroineen on merkittävä taajamapuro Turun keskustan tuntumassa. Turun kaupunki on tehnyt erilaisia kunnostustoimia yhteistyökumppanien kanssa Kuninkojan kaupunkipuron tilan parantamiseksi useiden vuosien ajan, mutta lisää kunnostustoimia tarvitaan virtavesiekosysteemin monimuotoisuuden ja ekosysteemipalveluiden turvaamiseksi.

Tässä hankkeessa tehtiin virtavesikunnostuksia yhteensä 9 kohteella ja Mälikkälänmetsän luonnonsuojelualueella tehtiin korpialueilla sijaitseviin 7 kuivatusojaan patoja. Pläkkikaupungin-Ruohonpään alueella kunnostusten avulla täydennettiin alueella sijaitsevia koskia – virtapaikkoja, ja lisäksi alueelle rakennettiin lisää koskipinta-alaa. Kunnostettavia kohteita oli yhteensä kuusi. Kunnostuksen toteutettiin pääasiassa konetyönä, ainoastaan yksi kohde toteutettiin talkoilla. Alueelle muodostettiin useita kutusoraikkoja, jotka toimivat mm. taimenen lisääntymisalueina. Kvasojalla Karjalaiskylän alueella toteutettiin kokonaisvaltainen elinympäristökunnostus, jossa huomioitiin uoman lisäksi rantavyöhyke. Alueelta poistettiin vanhoja hopeasalavia, joiden juuristo peitti puronpohjaa ja oli paikoin kuristanut uoman hyvin kapeaksi. Juuriston poistamisella saatiin palautettua merkittävästi koskipinta-alaa. Koskirakennetta täydennettiin kiveämällä ja uomaan palautettiin kutusoraikkoja. Samalla monipuolistettiin virtaamaa ja vähennettiin eroosiota. Rantavyöhykettä täydennettiin kotoperäisellä puulajistolla kuten tervalepällä, rauduskoivulla ja kynäjalavalla alueen avoimuuden vuoksi. Toimella haluttiin monimuotoistaa uomaa luomalla rantapuuston avulla varjo- ja piilopaikkoja sekä lisääntyvällä karikkeella ravintoa vesihyönteisille.

Metsäkylän kahdella koskikunnostuskohteilla huomioitiin kunnostuskohteiden sijaitseminen luonnonsuojelualueella. Maastoon syntyvät jäljet minimoitiin kivimateriaalin toimittamisessa ja toteuttamalla kunnostustyöt käsityönä talkoiden avulla. Kivimateriaalia tuotiin alueelle hyvin maltillisesti, jotta ei muutettu alueen luonnetta.

Mälikkälänmetsän alueella tehtiin korpialueilla oleviin vanhoihin kuivatusojiin yhteensä 7 patoa. Kunnostustyöt tehtiin ja kohdennettiin Mälikkälänmetsän luonnonsuojelualueen luontotyyppien ennallistamiseksi ja valumavesien purkautumisen hidastamiseksi. Toimilla parannettiin alueiden vesitalouden tilaa ja

luotiin mahdollisuutta kasvillisuudelle kehittyä kohti ennen alueen maankäytön muutoksia vallinnutta luonnontilaa. Lisäksi ojitusten ennallistamistoimien avulla hallitaan Mälikkälän alueelta Kuninkojaan purkautuvia vesivirtaamia, mikä osaltaan edistää puoluonnon hyvinvointia.

Lisäksi hankkeessa tehtiin vesisammalten siirtoistutuksia, vieraslajien torjuntaa, koekalastus, pohjaeläinseuranta sekä vesisammalseuranta.

Hankkeen toteutuneet kustannukset olivat 144 013,63 euroa, josta Valonian kustannukset olivat 52 113,26 euroa. Valonian omarahoitusosuus oli 20 % toteutuneista kustannuksista eli 10 424,10 euroa. Hankkeen kustannuspaikalle jäi ylijäämää 7,23 €, mikä johtui yleiskustannusten vähäisemmästä kohdentamisesta hankkeelle.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää

1. Kumota 27.1.2025 § 10 tekemänsä päätöksen merkitä tiedoksi Valuma-alueen vesienhallinnan kuivuusriskien hallintaa -hankkeen tulokset.
2. Merkitä tiedoksi Kuninkoja – helmi kaupungin keskellä -hankkeen tulokset
3. Siirtää ylijäämän 7,23 € Valonian kustannuspaikalle 6010

§ 31

Tieto käyttöön, hiili peltoon -hankkeen päättäminen

VSLDno-2022-133

Valmistelijat / lisätiedot:

Riikka Leskinen, toimialapäällikkö, riikka.leskinen@valonia.fi

Valonia/Varsinais-Suomen liitto toteutti Tieto käyttöön, hiili peltoon (HIILIPELTO) -hankkeen 1.4.2022–15.10.2024. Hanke sai rahoitusta maa- ja metsätalousministeriöstä osana keväällä 2020 käynnistettyä maankäyttösektorin Hiilestä kiinni –ilmastotoimenpidekokonaisuutta. Ohjelman toimenpiteillä pyrittiin vähentämään maa- ja metsätalouden ja muun maankäytön kasvihuonekaasupäästöjä ja vahvistamaan hiilinieluja ja -varastoja. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 319 996,07 euroa, josta Valonian osuus oli 95 842 euroa. Hankkeen muut partnerit olivat MTK-Varsinais-Suomi ry (pää toteuttaja) ja ProAgria Länsi-Suomi ry.

Hiilipelto-hankkeen tavoitteena oli edistää ilmastokestävää maataloutta eli ilmastotoimenpiteitä, hiilensidontaa ja ilmastomuutokseen sopeutumista käytännönläheisesti Varsinais-Suomessa. Hankkeessa jalkautettiin tutkittua tietoa käytäntöön viljelijöille, kokeiltiin hyviksi testattuja ja tutkittuja toimenpiteitä ja arvioitiin niiden vaikutuksia tilatasolla. Pääasiallisina toimintatapoina olivat vertaisoppiminen, pienryhmäneuvonta ja tehokas tiedonvälitys. Kolmen pienryhmän lisäksi tietoa levitettiin laajemmin avointen pellonpiennartilaisuuksien, webinaarien ja viestinnän, kuten podcastien, artikkelien ja videoiden kautta.

Valonian roolina hankkeessa oli viestinnän suunnittelu, koordinointi ja toteuttaminen. Valonian kautta työ kytkeytyi myös vesienhallintaan ja kuntien ilmastotyöhön maatalouden teemoissa. Valonia järjesti yhteistyössä hankekumppaneiden kanssa tilaisuuksia, joissa oli yhteensä 640 osallistujaa. Valonia toi viljelijöiden ääntä kuuluviin toteuttamalla Hiilipelto-podcast-sarjan yhdessä viljelijöiden ja tutkijoiden kanssa sekä tekemällä haastatteluja pienryhmiin osallistuneilla tiloilla. Valonia kokosi hankkeen lopputuotoksen eli kaikille avoimen koulutuspaketin Keinoja ja kokemuksia ilmastokestävästä maataloudesta Varsinais-Suomessa. Koulutuspaketti on suunnattu erityisesti viljelijöille, mutta se sopii muillekin aiheesta kiinnostuneille. Materiaali perustuu pienryhmätapaamisissa käsiteltyihin teemoihin, ja sisältää kootusti hyviä käytäntöjä ja työkaluja tilan kehittämistyöhön. Materiaali löytyy osoitteesta valonia.fi/hiilipelto

Hankkeen toteutuneet kustannukset olivat 273 545,69 euroa, josta Valonian kustannukset olivat 91 508,05 euroa. Valonian omarahoitusosuus oli 30 % kustannuksista eli 27 452,415 euroa. Hankkeen ylijäämä on 3 096,39 euroa, mikä johtuu siitä, että jyvitettyt yleiskustannukset olivat matalammat kuin rahoituksessa myönnettyt yleiskulut.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää

1. merkitä tiedoksi Tieto käyttöön, hiili peltoon -hankkeen tulokset
2. sulkea hankkeen kustannuspaikan ja siirtää ylijäämän Valonian kustannuspaikalle 6010.

---

§ 32

Maakunnan yhteistyöryhmän jäsenmuutokset 2025

VSLDno-2023-29

Valmistelijat / lisätiedot:

Tarja Nuotio, aluekehitysjohtaja, tarja.nuotio@varsinais-suomi.fi
Esa Höglblom, erikoissuunnittelija, esa.hogblom@varsinais-suomi.fi

Varsinais-Suomen liiton maakuntahallitus asetti kokouksessaan 22.11.2021 § 161 maakunnan yhteistyöryhmän ja vahvisti sen kokoonpanon sekä nimesi uudet kuntajäsenet.

STTK ry esittää, että Varsinais-Suomen maakunnan yhteistyöryhmään loppukaudeksi 2025 nimetään STTK:n Varsinais-Suomen aluetoimikunnan varapuheenjohtaja Päivi Pietari varajäseneksi Riitta Karjalaisen tilalle. Harri Piispanen jatkaa varsinaisena jäsenenä.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus

1. valitsee maakunnan yhteistyöryhmään loppukaudeksi 2025 Suomen Teknisten Toimihenkilöiden Keskusliiton (STTK) uudeksi varajäseneksi Päivi Pietarin.

---

§ 33

Varsinais-Suomen liiton viraston sulkeminen heinäkuussa 2025

VSLDno-2025-49

Valmistelijat / lisätiedot:

Petra Määttänen, hallintojohtaja, petra.maattanen@varsinais-suomi.fi

Toiminnan tehostamiseksi ja säästöjen aikaansaamiseksi Varsinais-Suomen liiton virasto on pidetty kesällä suljettuna. Tällöin henkilöstön keskinäiset sijaisuudet jäävät lyhyemmiksi ja samalla tullaan toimeen ilman ulkopuolisia sijaisia.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus päättää pitää Varsinais-Suomen liiton viraston suljettuna aikavälillä 30.6. - 25.7.2025.

Kiireelliset päivystysasiat ohjataan hallintojohtaja Petra Määttäselle.

---

§ 34

Viranhaltijapäätökset

Salassapidettävät tiedot poistettu.

Ehdotus

Esittelijä: Jyri Arponen, maakuntajohtaja

Maakuntahallitus merkitsee viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat tiedoksi eikä käytä kuntalain § 92 mukaista otto-oikeuttaan.

---

§ 35

Tiedoksi annettavat asiat

---

§ 36

Kokouksen päättäminen